

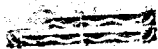
A' ROMAÍ TSASZARI ÉS AP. KIRÁLYI FELSÉG
NEK KEGYELMES ENGEJELMEVEL.

Indúlt BÉTSBÓL Szeredán 26. Januáriusban 1790.

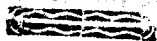
Hazánkbéli elegyes Tudósítások:

*Emlin. 30-dik Dec. ;; Ma este-felé érkezék egy
Kurir, ki ezen hónapnak 26 dikán Almáson
keresztül Kládovából indúlt, és azt a' hirt hozá,
hogy 10 ezer főből álló Török Sereg, kik Orsová-
ba igyekezni látnak, már szinte Kládovig érke-
tenek. Az ellenségnek ezen meg érkezéséről, vala-
mint ezeknek teljokról is; már két ízben vett va-
tudósítást a' Kládovában lévő Tsaszari Seregnek Ko-
mendánsa a' Falsi Seregbeli Obestlájdinait Liptay
Úr, mely tudósítók csak az ellenségnek 12 n.át*

nem tudják vala meghatározni. Ezen tudósítások
ra azt a parantsolatot teszi Obefilájdinánt *Liptay* Ur
hogy ha az ellenség a *Timok*-vizén híd építéshez kezd,
legottan néki, egy *Lovas Tiszt* által, tudtára adas-
sék. A *Lovas Tiszt* nem jokat kélik, hanem csak
hamar azt a hirt hozá, hogy a *Törökök* már ma-
nálják a hidot, és a mi 30 *Legényekből* álló őri-
zeteink a *Viz*-partyáról elszaladtanak. Erre *O-*
beffl. Liptay Ur legottan a maga hatalma alatt
lévő 2 *Batalionokkal Kládovából* a *Timok* vize
partyától nem meszse levő tetőre költözik, hól 3
jelen létét jelentő ágyu-lövéseket akar vala adadni,
midőn a másik *Követ*-is azon tudósítással érkezék-
meg, hogy már a *Bránovátz* *Szabad-ferge* a ve-
rejtékezést ki-álván, 2 *Sorompós Föld-váraiból* ki-
költözött, és azokat az ellenség el-foglalta, és a
szomszéd-falukban, a nevezett *Szabad-ferge* bé-sza-
ladván, azon szorgalmatoskodik, hogy a mozgó
dolgozat előbb mozdithassa, hogy ezek az ellenség
kezébe ne maradjanak; melyre az *Oláhoknak*,
minthogy ezen *Szabad-ferge* többnyire ezekből áll,
igen nagy *Vocatiojok* vala. Az ellenség hát el-fog-
lalta a *Sorompós Várokat*; azért *Obefl. Liptay*
Ur nem adata az ágyukkal jelt, hanem jobbnak ta-
lálá már meg-térni visszra a *Várba*, hová bé-ta-
karodván, az ellentállásra készitté magát. Egyné-
hány órák múlva meg-érkeznek ezen ellenség *Ser-*
gétől 3 *Követek* a *Kládova Kapui* előtt, és ké-
rik vala fel a *Várat*. De minthogy *Obefl. Liptay*
Ur azt felelé, hogy ennek fel-adása eránt a maga
főbb Tisztjeitől feleletet vár, által-adának néki a

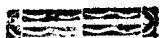

3 Török Követek egy Petsétes Levelét azon kérés-
 sel, hogy azt leg-ottan a' leg-főbb Tiszthez küldé-
 ni el-ne mulassa, és szóval bizonyosá-is tevék *Liptay*
Ur arról, hogy míg a' felelettel a' Kurir vizs-
 szá nem érkeznek, addig semmi ellenséges mozdu-
 lást nem fognának tenni. Azon Kurir, ki ezen hirt
 Zemlinbe hozta, azt mondá, féltő, tsak ne hogy
 valahogy ezen hadi-fortély által-vigyenek a' szük-
 ség és szorongattatások között lévő Orsovaiaknak
 eleséget a' Törökök. A' mi *Kládovát* illeti, azon
 Vitéz Komendánsa *Kládovának Liptay Ur* azt igér-
 te, hogy noha kevés népe vagyon, de még-is az
 ezen sokkal nagyobb számból álló Török Sereg Ve-
 zérének *Kládova* meg-vételét savanyó lére fogja ké-
 szíttetni. — Ezen történet előtt már a' *Kládovai*
 őltalmazó népség és ennek Vezére *Liptay Ur* azt
 a' rendelést vették vala, hogy az *Orsova* körül lé-
 vő *Ersébeth Várát* a' Törököktől vegyék-el; és ha
 szerentsésen el-veszik, minden Kapitány Májorrá,
 minden Májor Obesflájdinántá; egy szóval minden
 itt megjelenendő fő és all Tisztek, a' rang grádi-
 szán edgyet fognának lépni; a' köz-emberek pedig
 egy öreg kupa borra 400 arannyokat fognának
 nyerni közönségesen; azon kívül a' magokat ki-mu-
 tattak emlékeztető pénzt. Ezen probában ezek ele-
 get képzelődtek, de a' sok akadályok miatt még
 eddig véghez nem vihették, noha ezen Várnak ör-
 ző tsak 50 Törökökből állanak. Ma északai 11-
 órakor indula vizsza innen a' Generál-Komondó-
 tól a' Kurir a' felelettel Obesfl. *Liptay Ur*hoz *Klá-
 dovába*.

Lugos. 5. Jan. „ Ezen tudósítás-is tsak az elsőről szól; de Levelének végén azt mondja: „ O-
beflájdinánt *Liptay* Ur észre vette vala, hogy e-
zen 10-ezer főből álló Török Seregnek szakállos
és kontyos fő tzélja nem az volna, hogy az ő kö-
rmök közzül ki ragadott *Kládova* várát visszra veg-
yek, hanem hogy az Orsovaiaknak eleséget és erőt
vigyenek. Azt-is tsak hamar észre veszi *Liptay*
Ur, hogy véghetetlen eleséggel terhelt szekerek vól-
nának már útbán, fok Török fegyvereseknek óltal-
mozások alatt, kik Orsovába szándékoznának; mely-
re a' maga 2 Batalionjával, (1 *Latterman* és más
Pálfi) ki-áll a' sikkra; rá-üt a' szekerek őrizetire,
ennek edgyik részit el-kergeti és a' többit minden
terhelt szekerekkel edgyütt el-fogá. — A' Törökök
Horváth-orzágnak minden szélein bé-ütéssel fenye-
getődznek; azért azoknak-is, kik a' szélekről sza-
badsággal Hazájokba tértenek, parantsolat ment,
hogy leg-ottan visszra-térjenek.

Halas 10-dik Jan. — „ Minthogy ezen *József* és
két *Kun* Kerületek-is némely részben N. Pest Vár-
megyéhez vagynak foglalva, tehát a' mostani Ré-
klutázás alkalmatosságával, az említett N. Várme-
gyétől ezen mi 3 Kerületeinkre-is 144 gyalog kato-
náknak állittása szabattatott, melyre az említett 3
Kerületek, tsak hogy hajdoni Privilegiális szoká-
ok mellett meg-maradhassanak, ő Felségének a'
144 gyalogok helyett 150 Húszár Réklutákat aján-
lottak lovástól edgyütt; melyet ő Felsége nem tsak
kegyelmesen el-vett, hanem azon telyes maga meg-
nyugovását-is, Fő Ispány és Királyi Komissárius

Almásy Pál Ur ő Excellentiája által kegyelmesen meg-jelenteni méltóztatott. — „ A' minapában, midőn a' fő Vezér *B. Laudon* itt nálunk keresztül utazott, kérlette tőlem, hogy itten végben menté már a' Réklutázás, és mellyik Regementhez adattak Réklutáink? Gyalog Regementet értvén a' fő Vezér, a' melyre feleltem, hogy mi még ezután fogunk verbuálni, még 144 pedig gyalagok helyett 150 Húzfárokot fogunk ő Felségének adni lovastól; melyre meg-mozdítván a' fő Vezér fejét, azt mondá: igen szép dolog, és kedves ő Felsége előtt. — „ Kérdezte tovább ő Excellentiája, hogy miképpen megyen a' Verbuálás végben, és örömeft mennek-e a' mi Ifjaink katonának? Erre azt feleltem: a' *Kun* Zászló ki-téttetik a' Piatzra, és azután a' Városon keresztül musika szóval meghordoztatik, a' mellyet látván olly örömeft mennek a' Legények katonának, hogy majd minden 3 nap alatt ki-kell az alább valókat közüllök hányni és vállogatni, mely ő Excellentiájának igen nagyon tettzett. Ezen 150 Rékluták most Jan. 15-dikén fognak *Jász-Berénybe* béiktattatni, és a' mint véljük a' *N. Barkó, Gróven* és *Vurmzer* Sergeikhez fognak osztatni. A' háború végével pedig, a' kiknek tettzik, haza fognak botsáttatni.

Belgrád 7. Jan. „ Az 30 dik Decemberben ide érkezett Kurir alig mulata itten 2 órát; Feldmarfal Gróf *Vallis* azonnal vizsiza-inditá *Gládova*-felé. A' Törököknek e' vala kívánságok, hogy *Ersébeth* várába és *Orsovába* engedtetnék-meg, hogy eleség és más szükséges készületek költöztethetnének. Ezt a'
Feld-

Feldmarfal nem hogy megengedte volna, sőt a' Gládovai fegyvereseknek azonnal parantsolatot adott, hogy az ellenségre azonnal ráütnének, ha ezeknek számok az övékéénél sokkal nagyobb nem találna lenni. — Mi történt légyen azólta még mi itt nem tudhattyúk; azonban a' mondatik, hogy Generál *Ottó a' Mihályovits* Szabad-fergével szüntelen való mozgásban vagon, és ugy tartatik itten, hogy 10-ezer Tsászári fegyveresek *Gládova*-felé útban vagnak. — A' múlt hónapban ide érkezett *Testedár* még itt vagon, de nagyon bánatra tsüggeftett fővel, mivel a' kívánt felelet későre érkezik Bétsből. — Májor *H. Eszterházi Antal* Ur már annyira jobban érzi magát, hogy a' halálos veszedelemtől sem mit sem félhetni; melyen mindenek nagyon örvendenek. — Az Orfovába eleséget költöztető Törökök között *Oheftl. Liptay* Ur 150 Törököt levágatott, a' többi el-szaladott, és mindent ott hagyott; a' honnan az *Orfova* pöre minden órán elfog válni, mivel ezek nagy eleségbéli szorútságban nyomorgattatnak. — Erdélyből-is azt írják, hogy mivel az idő igen engedelmes, tsak alig, ha a' *H. Hohenlohé* Sergének még eddig Erdélyben tartozkadt része-is Oláh-országba nem fog által-költözni. — A' múlt héten 20 Obester Urak egyfzeribe tettek Generál-Májorokká; kik között egynéhányot noha közelebb költ Levelünkben jelentettünk vala is, most rendre ide számlálunk: „ *G. Keglovits, G. Kálnoki, Szerlem, (a' G. Hadik Húfzár Sergétől) Mihályfi, Mikovinyi, Dávidovits, Hoditz, H. Fürstenberg, Auersperg, Wolkonskain, Schneidauer,* Wal-

Wälfch, Diersbach, Rebbach, Mongelas, Kospoth, Sájdetér Scheidlin, Belloti, Klébersberg. Ezek az ujjonon egyszeribe lett Generál-Májorok. — Gróf *Pálffy* és Gróf *Kolonits* Kapitány Urak eránt parancsolatot küldött ö Felsége a N. *Vurmzer* Sergéhez, hogy a' Májorságra való első lépés ezeké legyen.

„Mint hogy az Infurectoról, vagy fegyveres felülről való tudományt minden Nemes Magyarinak tudni kiváltképpen szükséges, és mint hogy többnyire ezeknek sem idejek sem módjok elégséges nintsen, hogy annyi és olly sok Törvényeket és rendeléseket, mellyek ez eránt a' *Corpus Jurisban* találtnak, el-olvassanak, és a' mi leg-nagyobb ezeket minden időknök historiájával öfzve-hasonlittsák; én (szól az író) az én Hazámhoz való szolgálattal meg igyekezetének meg bizonyítására ezen terhes munkát magamra válloltam, ezt már elkészitettem és Sajtó alá adtam, mely ezen esztendőben, mintegy Febr. közepe-felé a' Magyar Világra fog ki-lépni.

Ezen munkából ki ki meg-fogja bizonyára látni, a' Magyar katonaságnak állapotja, a' 7 Vezéreknek bé-jöveletektől fogva a' mostani idejig mi lett legyen. Magyar országnak tsudálatos viszonyosságait meg-esméri; annak Scithiából lett ki-jöveletétől fogva esett történeteit, a' Magyar Nemességnek a' bánatlásig hatott vakmerő, álhatatos, és minden Nemzetektől tsudára méltó hadi-virtusait, Királyához való álhatatos hivségét, a' vezedelmek közepette való álhatatosságát, és végre bizonyos vele született elmebeli nagyságát meg láthatja. — Azon-kivül ezeket sok Olvasók, kik más dol-

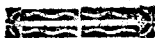
72

dolgoktól gátoltatván, ezeknek olvasásokra magokat soha nem adhatták, azokról a' dolgokról mámost tudományt vehetnek, és azoknak esmérettségekre juthatnak, mellyekről eddig vagy semmit, vagy igen keveset és homályosan tudtanak valamit. Ugyan is ebből a' munkából által-látják, mitsoda eredete, mitsoda régi *Prædialis* kötelessége, mi, és hány a' Bandéria? Mely Uradalmok *Bandériák*? Mik a' szabadok? (Libertini) mi a' Nemzet, Vármegye, hány nemei vagynak, és hány módja vagyon a' fel-ülésnek vagy *Insurrection*nak? Meg-tudhatják továbbá ezen Könyvből, a' régi Magyar szokásokból és rendelésekben mi a' Királyi Tábor? Mi a' Vármegyéknek és a' Magyar Nemeségnek eredete? Kik és mik légyenek a' Tábori Jobbágok? kik az ugy nevezet Udvarnik, *Conditionarii*, Liberi, Civiles Lakások és továbbá.

Képtelenítetttem azon nehéz kérdéseket, a' mennyire csak lehetett, meg-fejteni, t. i. annyi sok százokai közzül az *Insurrection*nak, mellyiket lehet felvenni? Vajon az *Insurrectio* Ország-gyűlése nélkül ki-hirdetthetiké? Vajon törvényesen kívánhatják é azt a' Királyok? Vajon a' Papi rend a' Bandériák fel-állítására, mint hajdon, köteleztetiké már ma? Vajon a' Bárók, vajon a' hajdoni Bandériás Nemesek? s. t. Mindezekről az én értelmemet és ítéletemet az én kedves Hazámfiainak ki-nyilatkoztattam, nem azért, hogy én ezzel nemzetemnek regulát szabjak, hanem hogy ezeknek további megfontalásokra utat és alkalmatosságot nyiltsak. Ezen Munka nálam a' Szerzőnél és *Kurtzbek Ioséf* Urnál Bétsben,

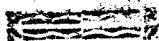
ben, Pesten pedig a' *Stromeyer* Ur Könyváros boltjában 2 R. farintokan találathatik a' meg-határozott időre; a' kik pedig ez eránt Levelet küldenek, *ranco* küldhetik a' Könyv-szerzőhöz, mellyet magának ki-instál. — Végre arra kéretnek a' jó-akaró Olvasók, hogy ezen Könyvetskét olly jó szível végyek, mint azt ennek Szerzője irta. A' Haza szeretetétől indittatott Szerzőjét pedig ezen Könyvnek tartsak jó-akaró szivelségeken. Költ Bétsben 24. Dec. 1789. — *Szinerfzeki Kereszturi Jese*f, Udvari Agens.

Kolozvár 10-dik Jan. „ Meg hala Ujj-esztendő második napjára virradólag ugyan itt Kolozvárott, a' M. Báró *Kemény Miklós*né Afzszony ő Nagysága házánál, a' néhai Tiszt, Profelsor *Fogarasi Pap Jofef* Ur Hollándiából hozott kegyes özvegye *Fridorica Wilhelmina. Elisabétha von Wghel*, szárazbetegségben, és mivel Lutherána vala, ugy adaték meg ma utolsó tisztessége, hogy a' Kolozvári Réformátum Templomban bé-kilirtetyén a' Test, a' *Lutherána* és *Réformáta* Ekklésiáktól, elsőben prédikála azon Templomban a' Lutheránus Pap Németül, azután pedig Magyarul a' Réf. Pap. — Itt uralkadik már egész mértékben a' Keresztényi türelem; de ez előtt-is itt uralkadott az egész Erdélyben leg-nagyobb mértékben; mert több annak 20 esztendeinél, hogy itt a' külömbb külömb féle valású Papok egymást felebaráti tsókokkal illetik. A' Réformátus és Unitárius *Togatusok* Sereggel mennek az itt lévő Univerfitásba, és a' Profelsorak, nevezetesen *P. Murányi* Ur mind kedves Tanítványinak

nézi ezeket. Egymást költsönözve szeretik, és itt vallásbéli gyűlölséget soha sem lehetett tapasztalni; melyet a' 3 itt lévő különböző Oskolák bölts E. löljáróroinak lehet inkább tulajdonítani: egész Erdélyben ez a' Magyarak' pallérazottabb városa.

Egy név nélkül jött Erdélyi Levélben ez iratik
 „A' minapi tudósításom a' T. Galambos Uram helyett való Enyedi Professorságra való lépés iránt bizonytalan, hallomás vala. Most már bizonyosan irhatom az Urnak, hogy azon Tanítói-Székre rendeltetve vagyon Tiszt. T. Benkő Ferentz Ur a' Széchenyi Réf. Parochus. Meg-hala pedig ugyan Enyeden T. T. Theologiae Professor Szabó Sámuel Ur Novembernek 29 dik napján. Ennél még fájdalmasabb egész Hazánkban, hogy Mélt. Gróf Bethleni Bethlen Adám Ur ö Nagysága az örökké valóság-ra költözék Decembernek 27-dik napján Bonyhai Udvarházánál száraz-betegségben. Ez ifju kedves Gróf Urtól illy idejen lett meg-fosztatását egész Hazánk eléggé nem sajnálhatja, kiben a' ki-mivelt szép Elme, köz-hafzonra született munkáság, magát mindenkivel közleni tudós nemes maga-vifelés, de kivált a' meg-bétsülhetetlen hazafiui jó Szív annyira tiszteltettek, hogy még Sir-halmán is örökké fennálló Ofzlopot érdemelnek. Férfiúi magzatja sem maradván annyival vastagabb gyázt okozott Uri Házában. — Nem külömben ki-műlék igen tsendes és kívánatos halállal egy a' mostani leg-idősebb Méltós. Uri Afzonzóságok közzül Néhai Méltós. Gróf Kis-Rhédei Rhédei Drusfána Ur Afzonzony ö Nagysága Néhai Mélt. Sz. Báró Kemény Adám Ur

6 Nagyságának Uri özvegye Kolosváratt Dec. 23-
dik napján.

Hogy van a' Békesség dolga?

Azt kérdi talám valamellyik Olvasó töllem. Ezt én tsak annyiban találom lenni, hogy noha Jász várofsában békesség gyűlése mondatik lenni, de hogy még ehez hozzá sem fogtanak a' bizonyos, sőt nem tsak az, hanem az-is, hogy az itt öfve-fereglett Sergekhez még 4 Magyar Sergek adtnak. Tsek-országban és Morvában 75-ezer népünk áll fegyverben; minden történetre nézve *Koburg* léfzen a' Gallitziai Tábor fő Vezére, *Hohenlohé* Erdélyben és Oláh-országban, *Splényi* Horvát-országban, *Mitrovfzki* Toth országban, *Vartensleben* a' Bánátban, és az *Interim* Komondó Serviában marad Feldmarfal *Vallis* alatt. Feldmarfal B. *Laudonról* mindenek azt futtogják, hogy Tsch és Morva és Slézia-országben fogna Vezéreni. Az ágyuk és más kemény tüzi-készületek Bétsből-is mennek *Gallitzia*ba. A' Fársáng lepedője alatt halgat a' dolog; de nem a' legjobb környülállások között vagyon a' békesség' dolga.

A' *Bukoresti Divány*, vagy Tanáts következő személlyekből áll. A' *Mitrovfzki* Sergének második Obestere Báro *Roth* Ur itt Város Komendánsa; Májor *Bedeus* a' 2-dik Oláh Seregtől *Platzmájor*; a' Tsászfári Udvertól ide tétetett Követtségbéli Kantzellista *Markélius* Tsászfári Comissárius. Ezen 3 Urak ülnek a' Nagy Diványban itten, mely 10
fze-

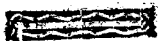
Személyekből áll, úgy mint a' Komendérazó Vezérből, ki a' Præses a' 3 említett Urakból, és 6 Oláh-orzági Nemes emberekből, kiknek *Mauroyénindl* is szovak vala, és a' kik között vagyon egy Görög Püspök is, a' szükséges alább való Kantzelláriabéli személyekkel edgyütt. — Ő Felsége Obestlájdinánt *Csekonitz* Urat, kire az Ökrök vásárlása vagyon bizva, Obesterré tenni méltoztatta. — A' Rékluta-szedésről olly rendelés vagyon, hogy Februáriusnak végéig 300-ezer fegyveresek mindenes-től fogva talpon légyenek.

Külső-orzági Tudósítások.

A' Berlieni Királyi Udvarnál vólt Lengyel Követ Hertzeg Csatorinszki Varsóba visszajött, és ennek helyébe ment Berlinbe Hertzeg *Jablonovszky*, kinek tellyes hatalam adatott a' Pruszszus Udvar, és a' Lengyel Közönséges-tárfaság között tsinált *Aliántziát* vagy frigyét egész tökéletességre vinni.

Lengyel ország. Itt az Ország-gyűlése már régtől fogva igyekezik a' Nemzetet jó Törvény által boldogítani; és a' múlt esztendőnek vége felé a' Lengyelek arra kérték a' Pruszszus Udvar, hogy végye őket óltalmába és kölsön vélek szövetséget: *Fridrik Wilhelm* a' Párt-fogást fel-is vállalta, és a' többek között ezt felelte nékiek, a' mint a' közönséges Ujság Levelekből láthatni: „Látjátok, hogy én nállam minden dolgok tétovázás nélkül való állandó rendbe vagynak szedve! Kivánám a' Ti Országatokat-is illy rendbe szedve látni; azt minémü

mü Törvények által akarjátok elérni, egyedül a'
 Ti dolgotok: az én dolgom lészzen tsak arra vigyáz-
 ni, hogy valyon a' Ti Munkátok elég izmoson va-
 gyon-é fundálva, hogy Én arra Ti veletek mint
 Barátotok frigyét építhessek. Tudom Én hogy egy
 Nemzetnek hafznos Törvényeket szabni, idő és jól
 megfontolás kell; az lafsu lépésekkel megyen, ki-
 vált a' szabad Tárfaságban; most azért meg-elég-
 szem azzal, ha olyan első 'sengét láthatok, a'
 melyből idővel bonyolódnak ki a' Ti Törvényei-
 tek. " — A' Lengyel Közönséges Tárfaság szán-
 dékozik az Anglus Udvarral-is szövetséget kötni.
 Az Orosz Követ Gróf *Nesselrodé* jelentette a' Kö-
 zönséges Tárfaságnak, hogy a' Pruszszus Udvarral
 kötendő frigyét nem ellenzi. — E' következő
 tikkelyekben foglaltatik a' Lengyelek' jövendőbéli
 Igazgatás formájának Plánuma, mely meg-érdemli
 az el-olvasást. 1.) A' Nemzet tartozik a' Társaság-
 béli Polgároknak szabadságát óltalmazni és fenn
 tartani; jusza vagyon tehát Törvény-szabásta: és
 magát tsak azoknak veti alája, a' mellyeket maga
 szabott; jusza vagyon a' vett pénznek érdemét ad-
 ni, adót vetni, a' közönséges Jövedelemnek el-köl-
 tését meg-határozni, arról számot venni, idegen
 Udvarokkal frigyét kötni vagy háborut izenni, a'
 Fő-Tanáts-székre vigyázni, Királyait, Fő-Tanáts-
 sofsait, és minden közönséges Tisztvifelőt választ-
 ni. 2.) A' Nemzet mikor az Ország-gyűlésére vá-
 lasztott Követeket akár küldeni, a' kire maga jus-
 sait és kötelelségeit bizza, akkor meg-előző apróbb
 gyűléseket tart, ott el-vegezi mit bizza a' Követ-

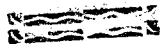
te; viszont az Ország-gyűléséből haza jövén a' Követ, az apróbb Gyűlésekben tartozik a' maga Követtségéről számot adni. 3.) Ország' Gyűlést kell tartani mind azon sürgető okokra nézve, melyek a' Nemzetnek jussait illetik; ha belső támadás vagy éhség fenyeget, ha a' Király meg-hal, vagy nagyon beteg, ezen esetben a' végezesek mind a' Polgári mind a' Politikai Törvény Könyvben fogatosok lesznek addig, míg a' következő rendező Ország' Gyűlése által erőtlenné tételnek. 4.) A' Nemzetnek akaratja, a' Követeknek adott Instrukcióknak meg-egygyezéséből és számából ítéltsékek a' Fundamentumos Törvényekre egész meg-edgyezés kivántatik, a' Politikai Törvényben három negyed rész voks legyen a' meg-határozó, az adó vetésben 2 harmad rész, a' Polgári és Kriminális Törvényekben csak a' több Instrukció, a' frigy kötő és háborut izenő vetélkedésben 3 negyed-rész voks legyen a' meg-határozó. 5.) A' Nemzet a' Törvénynek gyakorlását, külső és belső bajainak folytatását, a' Királyra és annak Fő-Tanátszékére bizza; a' Tanácsosok pedig az Ország'-Gyűlésének szám-adása alatt legyenek, de magoknak ott voksok ne legyen. 6.) A' szövetséges Ország-gyűléseknek többé helye ne- legyen, és a' szövetséges Törvények erőtlenné legyenek. 's a' t. Ezen Plánumot nagy részént Gróf *Potoki* szerzette: Decemb. 23-dikán a' Nemzeti-gyűlésben el-olvasztatván, csak kevés változtatással helyben hagyódott; minden ott lévő idegen Követek ezen fontos helybe hagyáft meg-írák a' magok Udvaraiknak; már a' Pruszizus

Udvarral leendő frigynek Plánumán - is, az arra rendelt 4 Fő-személyek szorgalmatoson dolgoznak. —

Apró jegyzések.

Béts. „ A' Felsőleges Császárnak a' múlt héten hideglelése vala, mely után következő étzaksendesen nyugvék; ez már egy darabb időtől fogva így változik, hól jobban, hol terhesebben éri ő Felsőge magát, mely környülállás az ő Felsőge bolts Orvasainak nyughataflanságot okoz. — A' *Toskíni* Nagy Hertzeg *Leopold* mint egy *Mártzi* usnak vége-felé váratik Bétsbe; azonban könnyen meg eshetik, hogy hamarébb-is meg-érkezik. — Az a' hire Bétsben a' *Kivés-házok*ban, hogy a' *Prusz* - *szus* Követ innen elment volna, a' napokban azon kívül, hogy az *Udvartól* el-botsuzott volna. — A' Hertzeg *Afiszony*nak szerentsés szülése véget a' *Papoa*nak jelenteték, hogy a' *Sz. Misénél Coll.át* vehetnek, mely a' szegényeknek fog ki-olztatni. — *Paszsa*uban egynéhány 1000 zenebonás nép a' *Fedelem Kastélyát* körül vette a' napokban, és kén-telenítették a' Hertzeg némely kéréseket ezeknek meg engedni. — Az *Obeftlájdinántá* lett *Dániel Urról* az a' tudósítás, hogy egy lovass Szabad-seregnek fel állítására szabadságot nyert volna. — Ha a' *Tseh-orfzági* *Levek* hitelt érdemlenek, a' *Szak* - *fzoniai* *Sergek* a' határ széleken mozgásbavagnak.

Tudósítás. Ama minden Német Ujságok között nevezetes *Návidi* Ujság itten Bétsben újra nyomtatatik, és sokkal oltsobban adatik mint az *Orriginál*; ennek Ki-adója hivséges szolgálóját ajánlja a' *N. Magyar Publikumnak*. — A' *Budai Posta* hivatalról egy így igazított *Levelünk*: per *Ofen*, a' *Tokaj* vizsza-küldetett illy rá-írással; *Gewiszerer Ort*. Arra kérétek ezen Hivatal, nyissa i jobban a' szemit és az így igazított *Level*et maskor *Tokajba* és ne Bétsbe küldje vizsza.

Tudósítás.

Itt Bétsben egy ujj és igen szép munkátska jö-
 ve a' napokban világozságra ez alatt a' Tituls a-
 latt: „ Oesterreichischer Militz - Almanach, für das Jahr
 1790, az az: Az 1790-dik esztendőben az Aulriai
 Hadi-népségnek tükörét elé-adó Könyv, vagy Ka-
 lándáriom. Ezen Munkátskában meg-van 1) Min-
 den Ts. K. Regimentnek Rang listája. 2.) Ver-
 bunk kerülete. 3.) A' *reducalt* Regimentek. 4.) Szá-
 má és Ranga a' Nagy Generálifoknak. 5.) A' Pol-
 gári katonaság Bétsbe. 6.) A' Politzáj katonaság
 Bétsben. 7.) Minden Hadi-történetek a' mostani
 hadról, *Széméndriának* által-adattatásáig. 8.) Bel-
 grád' viszontogságai. 9.) a' Ts. K. Tábornak kör-
 nyülállása az 1738-dik esztendőben, és végre név-
 szerint-való elé-számlálása minden Regimentnek
 állittatásától fogva; az ezeket bírt Generálifoknak
 Nevei; a' hely, hól a' Stab fekszik, és az Uni-
 formisnak szine ki-van benne festve Regimentről
 Regimentre. Ezen Könyvetsket kézzitette és nyomtatta
 az ifjú *Gréfer* Könyv-áros és nyomtató, melyre min-
 den szorgalmatosságot rá-fordította, és erre ő Fel-
 ségétől magától nyert kegyelmes szabadságot. Ezen
 Könyv a' Magyaroknak 1 forint 20 krajtzáron ada-
 tik, író-pappirofsan, nyomtató pappirofsan pedig
 1 forinton.